

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	26 mei 2025
Voorstelnummer	D844976
Datum raadsvoorstel	3 maart 2025
Portefeuillehouder(s)	Ronald Vennik
Commissie	Raadscommissie
Datum commissie	12 mei 2025
Soort agendering	
Agendapunt	
Team	RO - Beleid en Vastgoed
Opsteller	Donna van der Lem
Datum B&W besluit	11 maart 2025
Bijlagen:	1

Onderwerp : **Zienswijze concept Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol 2025-2028**

Voorgesteld besluit

Geen aanleiding te zien voor het afgeven van een zienswijze op de concept Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol 2025-2028.

Geheimhouding

☐ Ja ☐ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Via de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol beschrijven negen gemeenten de noodzaak om toe te werken naar een betere balans tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van de leefomgeving, specifiek voor omwonenden. Het gaat om de gemeenten Alkmaar, Bergen, Beverwijk, Castricum, Haarlem, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest en Velsen. Zij willen op deze wijze de leefomgeving beschermen en bevorderen voor haar inwoners. In de Bestuurlijke Agenda staan de gezamenlijke belangen en de standpunten beschreven waarmee de regio aansluit bij diverse overlegstructuren in de Schipholregio.

Bestuurlijk is gekozen om de agenda te actualiseren. Evenals voorgaande jaren staan gemeenten aan de lat om de belangen van wonen en vliegen (en de werkgelegenheid die daarmee samenhangt) goed tegen elkaar af te wegen. Dit met het strategisch belang van de mainportstatus van Schiphol op nationaal en internationaal niveau en de uitvoering van diverse internationale en nationale duurzaamheidsdoelen in gedachten. De minister en de Kamer stellen inbreng vanuit de regio op prijs om die mee te wegen bij hun besluitvorming. Bij de uitvoering van de Bestuurlijke Agenda is het belangrijk aansluiting te zoeken bij de standpunten van partijen met dezelfde belangen.

Gelijktijdig met het aflopen van de looptijd van de huidige Bestuurlijke Agenda kreeg de koers van het kabinet voor de komende jaren vorm en werd gewerkt aan een nieuwe vorm van interbestuurlijke samenwerking waarbij Rijk, provincies en gemeenten gezamenlijke doelen en ambities stelden. Ontwikkelingen die het ambitieniveau van gemeenten in deze Bestuurlijke Agenda bepaalden en aanleiding vormden om deze Agenda nu te actualiseren. Het college biedt de concept Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol 2025-2028 voor zienswijze aan de raad aan.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

Wet- en regelgeving

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:

Er is geen sprake van gemeentelijke regelgeving die de luchtvaart raken. Omgekeerd zijn er wel beperkingen vanuit de Wet luchtvaart: het Luchthavenindelingbesluit (LIB; de luchtzijdige ruimtelijke ordening) en het Luchthavenverkeersbesluit (LVB). Het LVB legt het aantal vliegbewegingen, baangebruik en routes vast.

Lokaal beleid/ bestuurlijke doelen

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende politieke dossiers:

Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol, regio Alkmaar-BUCH-Haarlem-IJmond.

Beoogd doel en effect van het besluit

Het college stelt met dit voorstel de gemeenteraad in de gelegenheid om een zienswijze in te dienen op de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol 2025-2028. De input die de gemeenteraad het college meegeeft vormt onderdeel van de definitieve Bestuurlijke Agenda.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Gemeenten werken elke dag aan een leefomgeving waar mensen prettig kunnen wonen, werken en ontspannen. In de regio rond Schiphol hebben gemeenten te maken met de invloed van het vliegverkeer op die leefomgeving. Negen gemeenten, Alkmaar, Bergen, Beverwijk, Castricum, Haarlem, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest en Velsen, liggen onder de

aanvliegroutes naar Schiphol. Hierdoor ervaren inwoners in deze gemeenten overlast van vliegtuiglawaai en kan hun gezondheid worden beïnvloed door het vliegverkeer. Met deze Bestuurlijke Agenda wil de regio *de balans herstellen tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van de leefomgeving, specifiek voor omwonenden*. Waarbij de balans komende jaren steeds meer doorschuift naar ruimte voor het beschermen en bevorderen van de gezonde leefomgeving. Vanuit deze doelstelling heeft en vraagt de regio oog voor:

- Sturen op gezondheid en niet alleen op minder hinder
- Behoud van de hub-functie tbv het economische belang

Basis op orde

In de Bestuurlijke Agenda legt de regio uit wat er nodig is om de balans te herstellen tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van de leefomgeving, specifiek voor omwonenden. Eerst moet de basis op orde komen. Dat betekent dat Schiphol de juiste en actuele vergunningen moet hebben. Hierdoor kan het anticiperend handhaven, waarbij de bescherming van inwoners niet geborgd is, stoppen. Daarnaast wil de regio dat er duidelijke normen komen voor alle soorten uitstoot van vliegtuigen, niet alleen voor geluid, maar ook voor uitstoot die de luchtkwaliteit beïnvloedt.

Normen voor geluid

Het vastleggen van normen en stoppen van anticiperend handhaven beschermt inwoners. Een norm op de gevel, bijvoorbeeld over hoeveel geluid een woning mag ontvangen, maakt het voor inwoners duidelijk hoeveel overlast zij maximaal mogen ervaren. Ook moet er duidelijkheid zijn over compensatie als deze norm worden overtreden.

Thema's, prioriteiten en acties

In de Bestuurlijke Agenda zijn de volgende thema's, prioriteiten en acties opgenomen en uitgewerkt.

Onderwerp	Regionale inzet
Geluid en hinderbeleving;	<p>De regio wil dat het Rijk toewerkt naar een basisbescherming voor inwoners. Dat betekent;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het op orde brengen en actualiseren van de benodigde vergunningen voor Schiphol. • Stellen van geluidsnormen voor luchtvaart op de gevel van woningen (individuele bescherming). • Niet alleen uitgaan van berekende waarden, maar ook het meten van vliegtuigeluid.
Nachtvluchten	<p>De regio wil meer rust in de nacht via:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzet op een aaneengesloten periode van rust van tenminste 5 uur. • Geen toename van de geluidbelasting in de randen van de nacht (tussen 23:00-24:00 uur en 05:00-07:00 uur). • Weren van lawaaiige vliegtuigen in de nacht.

Luchtkwaliteit	<p>De regio pleit voor een verbetering van de luchtkwaliteit in relatie tot luchtvaart. De regio vraagt het Rijk om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luchtkwaliteit onderdeel uit te laten maken van het normenstelsel. • Nader onderzoek uit te voeren naar de effecten van (ultra)fijnstof. • de WHO-advieswaarden in te passen in het luchtvaartbeleid.
Ruimtelijke ontwikkeling (wonen en vliegen)	<p>De regio wil dat ontwikkelingen op de grond (zoals woningbouw) en in de lucht (het aantal vluchten, routes, ed.) beter op elkaar worden afgestemd.</p>
Netwerkkwaliteit	<p>Luchthaven Schiphol is een belangrijk knooppunt waar veel internationale vluchten samenkomen en reizigers makkelijk kunnen overstappen. Dit staat voor de hub-functie. Voor de regio is het van belang dat deze hub-functie wordt behouden en Nederland daarmee verbonden blijft met de rest van de wereld. Op dit onderwerp wil de regio dat het Rijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het aantal vluchten concretiseert dat past bij het behoud van de hub-functie van Schiphol. • uitwerkt welke rol prijsdifferentiatie kan spelen om voorrang te geven aan de voor Nederland belangrijkste bestemmingen en vluchten. • inzichtelijk maakt hoe substitutie door railverkeer bijdraagt aan de hub. • samenhang brengt tussen andere luchthavens in Nederland, waaronder Lelystad Airport. Met de kanttekening dat de balans economie/gezondheid ook hier zwaar weegt.
Operationele oplossingsrichtingen	<p>De regio vraagt om te komen tot maatregelen die de hinder in de regio reduceren. Met daarbij aandacht voor overlast als gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het op lage hoogte aanvliegen op de Polderbaan. • Het gelijktijdig aanvliegen op de Polderbaan en Zwanenburgbaan. • Continue dezelfde baaninzet. • De hoeveelheid vluchten per uur.

De thema's, prioriteiten en acties doen recht aan de belangen van de gemeente. Het college stelt daarom voor geen zienswijze in te dienen.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN
n.v.t.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De samenwerking tussen de negen gemeenten leidde afgelopen jaar tot veel aandacht voor de problematiek rondom vlieg hinder in onze regio. Vanuit de samenwerking tussen de negen gemeenten wordt ook steeds meer buiten de regio gezocht naar samenwerking. Zo ervaren inwoners in een deel van de regio overlast van vliegverkeer doordat gelijktijdig op de Polderbaan en Zwanenburgbaan wordt aangevlogen. Om deze problematiek op de agenda te krijgen, werkt de regio samen met de gemeente Zaanstad en gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland. Ook de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS), de overlegstructuur waar circa 50 gemeenten en vier provincies samenwerken, is voor onze regio van belang. De nieuwe Agenda sluit nauw aan op de inzet van de BRS en stelt enkele prioriteiten die voor onze regio van extra belang zijn.

RISICO'S

Er liggen geen risico's in het niet vaststellen van de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer. Het vaststellen versterkt wel de positie van de gemeente binnen het dossier Schiphol. Omdat voor inwoners en overige overheden zichtbaar is op welke wijze en met welke standpunten de gemeente de belangen van haar inwoners behartigt binnen het Schipholdossier. Door samenwerking van de negen gemeenten in de regio krijgen de standpunten meer aandacht bij de (regionale) bestuurlijke overleggen. Dit kan bijdragen aan meer invloed binnen het dossier.

FINANCIËN

Aan de uitvoering van deze Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer zijn voor de gemeente, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

DUURZAAMHEID

Vliegverkeer heeft een impact op ons milieu. Door schoner en duurzamer te vliegen kan vliegverkeer bijdragen aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen. Met de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer roept de gemeente de sector daartoe op, maar vraagt zij ook het bevoegd gezag om gezondheid en duurzaamheid in haar beleid centraal te stellen.

PARTICIPATIE

Binnen het dossier Schiphol werkt de gemeenten samen met gemeenten in de regio, maar ook binnen de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) waaraan circa 50 gemeenten en vier provincies deelnemen. De standpunten en inzet in deze bestuurlijke agenda kennen een groot aantal raakvlakken met de inzet van de BRS. De gemeente voert regelmatig overleg met inwoners over de overlast die zij ervaren en de wijze waarop de gemeente die overlast agendeert. Richting de bestuurlijke overleggen voert de gemeente periodiek overleg met de clustervertegenwoordiger Polderbaan buitengebied, die ook onderdeel uitmaakt van de Maatschappelijke Raad Schiphol. Door belang en de inzet met elkaar te bespreken wil de gemeente bijdragen aan meer invloed in het dossier.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

De raden van alle negen gemeenten in de regio Alkmaar-BUCH-Haarlem-IJmond worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de concept Bestuurlijke Agenda. De zienswijzen gelden als input voor de definitieve versie van de Bestuurlijke Agenda, die na afronding ter vaststelling wordt aangeboden aan het college van B&W. De vastgestelde Bestuurlijke Agenda wordt ter kennisname gedeeld met de gemeenteraden, inclusief een Nota van Antwoord, zodat raadsleden zien op welke wijze de zienswijze in de definitieve agenda is verwerkt.

In deze Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer is een evaluatie van de huidige Bestuurlijke Agenda opgenomen. De nieuwe agenda kent ook nu weer een looptijd van vier jaar. De voortgang van de Bestuurlijke Agenda en de eventuele behoefte om deze tussentijds te actualiseren wordt besproken in het Regionale Overleg Vliegverkeer Schiphol waaraan de negen samenwerkende portefeuillehouders deelnemen en dat wordt gefaciliteerd door Omgevingsdienst IJmond. Hier wordt ook per ontwikkeling besproken en besloten op welke wijze raden en overige belanghebbenden worden meegenomen/geïnformeerd.

BIJLAGEN

Concept Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol 2025-2028

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

J. van den Beij-Veenstra
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester